No. 229. 1835.

BREDASCHE COURANT,

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zaturdag 26 September.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT

Gisteren is de viering der Septembergedagten te Brussel aangevangen met eene plegtige lijkdienst in de Gudulakerk, waarbij de ministers, een deel der leden van de beide kamers en andere autoriteiten tegenwoordig waren, en waar het requiem van Mozart werd uitgevoerd. Des middags hebben de muzijk-societeiten, die aan het concours zullen deel nemen, zich in het lokaal van de groote Harmonie vereenigd, zijnde van de steden alleen die van Gent, Antwerpen, Luik, Aalst, Terneuzen en Meenen ter deelneme aan den wedstrijd opgekomen. Des morgens ontvingen de gekwetste Septembristen uit handen van den burgemeester o. het stadhuis hunne vaandels en werden deze op het zoogenaamd Mattelaarsplein geplant.

— Volgens een der brusselsche bladen zal de heer *d'Hane de Potter*, volgens een ander de senateur *Schiervuld*, den graaf *Vilain XIIII*, die als gezant naar Rome gaat, in het gouvernement van Oost-Vlaanderen vervangen.

— Gisteren heeft Vorst *Leopold* den in België onlangs gekomen pauselijken nuntius, den heer *Gizzi*, in gehoor ontvangen.

— De belgische senaat heeft gisteren de artikelen van de wet op het hooger onderwijs achtervolgelijk, zoo het schijnt zonder discussie, en eindelijk het ontwerp in zijn geheel met 24 tegen 10 stemmen aangenomen, zoodat deze wet haar beslag gekregen heeft. In deze zitting ontstond voorts eene discussie, ter zake van een uitgegeven klagtschrift, met den naam van den minister van binnenlandsche zaken, *de Théux*, voorzien, waarin de katoen-industrie op eene hoogst onbetamelijke en eenzijdige wijze werd aangerand, waarover de graaf *Vilain XIIII* zich zeer beklaagde. De senaat nam echter genoegen met de verklaringen van de heeren *de Théux* en *de Meulenaëre*, dat dit geschrift vreemd waren.

— Uit het kamp van Beverlo wordt gemeld dat het cijfer der zieken onder de troepen steeds vermeerderde; het getal der dagelijks naar het hospitaal te Leuven vervoerd wordende was nu tot over de 100 gestegen; er bevonden zich in gemeld hospitaal reeds meer dan 1000 zieken.

— Heden (24 *September*) waren te Antwerpen genoteerd: Belg. 100; 5. Metall. 102¼; 3p. Perpet. 32½, 32; Leening 1834, 41½, 41, 41¼; Coreu 31, 30⅝, ½; Uitgest. 14; Nap. renten 91; Stuk. 93; Rolin. Le 101; N. to Antw. 97¼; Beuz 85 ⅛.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 22sten September.

Het officiel Madridsch dagblad van den 16den dezer deelt verschillende dekreten mede, waarbij de koningin regentes den generaal *Alava* tot president van den raad en minister van buitenlandsche zaken, don *Ramon Gil de la Quadra* tot minister van binnenlandsche zaken, don *Mariano Guiras* tot minister van oorlog en don *Sartorio* tot minister van marine, de beide laatste *ad interim*, heeft benoemd.

Deze dekreten worden voorts gevolgd door een vrij uitvoerig artikel, dat ten doel schijnt te hebben het nieuw gevormd bestuur, vooral in de provincien, als dezen waarborg voor te dragen, dat het gouvernement bereid is aan alle billijke vorderingen gehoor te geven. De diensten door den generaal *Alava* en den heer *de Mendizabal* in verschillende betrekkingen aan hun vaderland bewezen, worden daarin hoog geroemd, vooral omdat zij zich steeds als dolle voorstanders van een verlicht, gematigd en vrijzinnig bewind hebben gedragen. Aan het verlangen der natie om in de provincien deputatien gevestigd te zien, zullen de leden der huidige medeburgers zouden behartigen, zal zoodra mogelijk worden voldaan. Het algemeen welzijn zal men door bevordering van handel en nijverheid; en door het aanleggen van openbare werken, trachten uit te breiden. De cortes zullen worden bijeengeroepen om over de minderheids-gemeenzaamheid te raadplegen en in het algemeen alle maatregelen te beramen, die tot herstel van rust en eendragt zouden kunnen strekken.

Het *Journal des Débats* deelt daarenboven een bijzonder berigt uit Madrid van den 16den mede, hoofdzakelijk inhoudende:

Don *Gil de la Quadra* heeft de portefeuille van binnenlandsche zaken gevraagd; en is in die betrekking door den heer *M. de los Herreros*, een erkend voorstander van de liberale beginselen, vervangen.

De heer *de Mendizabal* zond reeds den 16den in alle tijdingen buitengewone koeriers, om van de nieuwe benoemingen kennis te geven. Te Madrid zijn de prijzen der fondsen gestegen, ofschoon men niet twijfelde dat de generaal *Alava* het presidentschap zoude aanvaarden.

Men wil dat de heer *de Mendizabal* zich bij de koningin-regentes ten sterkste over den inhoud van het manifest van den 4den dezer heeft uitgelaten, en den badeligen indruk, door dit stuk te weeg gebragt, ten spoedigste verlangt uit te wisschen.

De berigten uit de provincien dienen bij voortduring aan, dat men, ofschoon in naam aan de jonge koningin getrouw blijvende, zich echter niet het minst aan het bestuur, hoedanig ook gewijzigd, bekreunt. De vrees dat de vroeger ingestelde zoogenaamde consultatieve junta's met geene genoegzame veerkracht zouden handelen, heeft de menigte, zoowel te Valencia en Barcelona, als elders, op nieuw in beweging gebragt, en hare belangen aan eene permanente junta van bestuur doen opdragen. Bij onderscheidene dekreten, door deze laatste uitgevaardigd, zijn de tienden, even als onder het bewind der Cortes, tot de helft verminderd, en deze hare opbrengs bestemd om in de kosten der mobielmaking van de stedelijke militie te voorzien. Bij een dergelijk dekreet, zijn al de heerlijke regten in Katalonien, Arragon en Valencia afgeschaft. Voorts heeft men op verschillende plaatsen de constitutie van 1812 reeds werkelijk afgekondigd, en ook te Barcelona schijnt men daartoe gezind, immers het dagblad *El Vapor*, dat de thans heerschende partij vertegenwoordigt, acht het raadzamer, behoudens eenige noodzakelijke wijzigingen, tot deze reeds gevormde staatsregeling terug te komen, dan de cortes als eene constituerende vergadering bijeen te roepen, en door dit middel alles aan onzekerheid prijs te geven.

De jongste berigten van de grenzen vermelden, dat de kariisten tusschen den 15 en 16den dezer uit den omtrek van Bilbao, andermaal naar de zijde van Durango zijn teruggetrokken, zoo men meent, om den generaal *Cordova*, die van Vitoria in aantogt zoude zijn, te keer te gaan.

Het blijkt voorts meer en meer, dat de troepen der koningin, inzonderheid de Engelsche vrijwilligers, den 14den dezer een gevoelig verlies hebben geleden. De *Sentinelle* en het *Mémorial des Pyrénées*, die de partij van don *Carlos* niet gunstig zijn, begroeten die reeds voor 't minst op tweeduizend man, behalve 500 gevangenen, waaronder zich, volgens het eerste dier bladen, de generaal *Evans* zoude bevonden hebben. Omtrent het lot dezer gevangenen is men nog in het onzekere; te Bayonne wil men dat dezelve inderdaad alle zijn gefusilleerd.

Eenige der oppositiebladen, met name *de Temps*, geven hoog op van het misverstand dat ten gevolge der jongste voorvallen tusschen de Engelsche en Fransche gezanten te Madrid zoude gerezen zijn. Men wil, dat de heer *de Rayneval* zijnen ambtgenoot beschuldigt van de partij der beweging te hebben aangemoedigd.

— De gewezen kapitein der nationale garde, *Pépin*, die in het proces van *Fieschi* betrokken schijnt, doch zich uit de voeten had gemaakt, moet dezen morgen in hechtenis zijn genomen.

— Heden (22 *September*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. 107,80; 3 pCt. 80,50 beide kont. en op tijd; Nap. renten kont. 98,05; op tijd 98,20; 3p. *Guebhard* 34¼; Perpet. 33½; 3 pCt. 21; Cortes 33¾; Id. Coup. 19; Uitgest. 14⅛.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 25sten September.

Bij besluit van Z. M. is tot burgemeester der gemeente Someren, in deze provincie, benoemd, de heer *H. Verhoyen*.

— Den 19den is te Nijmegen in den ouderdom van ruim 84 jaren, overleden de heer *G. H. von Heldringh*, luitenant-generaal en kommandeur der militaire Willems-orde.

— In berigt uit New-York, tot den 2den dezer, wordt de aankomst aldaar gemeld van het Nederlandsche fregat, *de Maas*, kapitein *Arriens*, aan boord hebbende Z. K. H. Prins *Willem, Frederik, Hendrik* der Nederlanden; hetzelve had de reis van Curaçao in zeventien dagen afgelegd.

— Behalve de 35 vaartuigen, die van Scheveningen dit jaar tot haringvisscherij op de kust von Yarmouth uitgerust zijn, zullen er voor dezelfde vangst nog uit 11 vaartuigen van Katwijk, zijnde 1 minder, en 3 van Noordwijk, zijnde hetzelfde getal als het vorig jaar.

— In het Brusselsch Handelsblad, *le Mercure*, leest men, uit Antwerpen geschreven, het volgende:

»Sedert eenigen tijd is men op den inval gekomen, om met onze binnenlandsche vaartuigen over zee naar Holland te varen. Te dien einde worden de masten eenigsins verandert, maar de boum van het schip blijft er verre af voor deze vaart de noodige geschiktheid te hebben. De *Jonge Hortense*, kapitein *Vergel*, van Boom

van Rotterdam komende, met suiker geladen, voor onze haven bestemd, is eergisteren (den 19den) verongelukt tusschen Hellevoet en Vlissingen; de kapitein, zijn zoon en de stuurman zijn gered; de beide matrozen zijn omgekomen. Dit is het derde ongeluk van dien aard dat wij in weinig maanden te betreuren hebben. Mogten zij onzen overigen schippers tot voorbeeld strekken en hen weerhouden van zich op eenen togt te wagen, dien hunne zwakke vaartuigen bij de menigmaal onstuimige zee niet kunnen volbrengen."

Hetzelfde blad meldt, dat het belgisch handelvaartuig, *Meteore*, na eene overvaart van 28 dagen, van Antwerpen te Algiers is aangekomen.

— Uit Petersburg wordt gemeld, dat de inwoners, den 3den dezer, plegtig de negende verjaring van het Krooningsfeest Hunner Majesteiten den Keizer en de Keizerin gevierd hebben. In alle kerken, zoo in de Russische als in die van andere geloofsbelijdenissen, werden dankgebeden gedaan. Des avonds had er eene prachtige verlichting plaats.

— Uit officiele staten blijkt, dat in Groot-Brittannie van 1 Mei 1826 tot 1 Januarij 1827 zijn uitgesproken 160 doodvonnissen, waarvan slechts 12 ten uitvoer werden gelegd; van 1 Mei 1827 tot 1 Januarij 1828 werden 168 personen ter dood veroordeeld en inderdaad niet meer dan 12 opgehangen; van 1 Mei 1828 tot 1 Januarij 1829 werden 107 doodvonnissen geveld en 13 ten uitvoer gelegd; van 1 Mei 1831 tot 1 Januarij 1832 werd over 110 personen het doodvonnis uitgesproken en aan slechts 2 voltrokken; van 1 Mei 1833 tot 1 Januarij 1834 werden 69 doodvonnissen geveld en geen een ten uitvoer gebragt.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 22sten September.

De president der bondsvergadering, graaf *von Munch Bellinghausen*, die eenigen tijd onpasselijk was, is thans weder hersteld. Van zijne reis naar Beheemen heeft men nog niets nadere gehoord.

— Omtrent de aansluiting onzer stad aan de tolvereeniging twijfelt men thans niet meer of dezelve is reeds tot stand gekomen.

— In een der duitsche bladen leest men het volgende, uit deze stad geschreven:

» Sedert men te Parijs met zoo veel gestrengheid en vastheid maatregelen tegen de rustverstoorders genomen heeft, schijnt overal de opgewonden geest der ultra-liberalen zeer te bedaren, en de hoop te verdwijnen van hen, die reeds lang op algemeene verwarringen gerekend hadden. De maatregelen der Fransche regering zullen, naar mate van derzelver handhaving, tot grootere verlevendiging van zaken bijdragen. Zoo men eens met Spanje afgehandeld heeft; zullen de hier opgehoopte kapitalen ook spoediger met zekerheid in omloop kunnen gebragt worden. De agenten van don *Carlos* zijn volkomen overtuigd, dat, bij de veelvuldige moeijelijkheden, welke de Koningin te bestrijden heeft, deze onmogelijk den troon zal kunnen behouden. Onlangs is hier uit Spanje een zaakgelastigde van don *Carlos* aangekomen, met het doel, om zich naar het Monarchen-Congres te Töplitz te begeven. Hij schijnt echter van zijn voornemen afgezien te hebben; op welken grond is niet bekend. Men vermoedt, dat hem geraden is, zich niet naar Töplitz te begeven, daar het onder de tegenwoordige omstandigheden onaangenaam zou zijn, een zaakgelastigde van eene der oorlogvoerende partijen in Spanje op eene plaats te zien verschijnen, waarheen zich de Monarchen alleen hebben begeven, om onderling vertrouwelijk eenige zaken af te spreken.

— Uit Stuttgart schrijft men dat de krijgsoefeningen van de in den omtrek dier stad versamelde troepen, welke den 14den begonnen zijn en door den koning van Wurtemberg dagelijks bijgewoond werden, den 20sten zouden geëindigd zijn. De koning had zijne tevredenheid over het voorkomen en de manoeuvres dezer troepen betuigd.

— Volgens berigten uit Turijn hadden zich den 12 en 13den weder eenige cholera-gevallen in die stad geopenbaard. In Genua en Livorno is de ziekte aan het afnemen.

De Prinses *van Beyra* is den 8sten met de zonen van don *Carlos* door Verona gereisd, naar Venetie gaande. De infant don *Sebastiaan* is haar den volgenden dag gevolgd.

— Uit Weenen schrijft men van den 14den, het navolgende:

» Heden morgen is Z. K. H. Prins *Gustaaf Wasa* uit het Pruisische leger bij Schweidnitz alhier teruggekeerd. Gisteren kwam hier ook terug graaf *Esterhazij*, die de dienst als kamerheer bij de Groot-vorstin *Helena*, gedurende haar verblijf te Ems, had.

» Het is nog onzeker of, na de bijeenkomst te Töplitz, de Keizer en Keizerin van Rusland, zoo als vroeger gezegd is, Praag zullen bezoeken. Intusschen zijn aldaar toebereidselen ter hunner ontvangst gemaakt. De Fransche dagbladen doen den baron *Salomon Rothschild* naar Töplitz vertrekken, om aldaar over eene leening te onderhandelen. Deze opgave is volkomen ongegrond. Baron *Rothschild* zal wel binnen kort Parijs verlaten, doch niet om zich naar Töplitz, maar herwaarts te begeven, waar hij gevestigd is. Of hij op het oog heeft, met de Keizerlijke regering over eenige financiële maatregelen te handelen, is nog onzeker.

» Naar men wil, zal op het laatst van het jaar de Zevenbergsche Landdag wederom geopend worden."

— Uit Zevenbergen vernemt men, dat het vonnis tegen *Weselini* door de regtbank aldaar vernietigd is. Daarentegen wordt uit Hongarije gemeld, dat een der magnaten zoude vervolgd worden, wegens het te kennen geven dat hij de gevoelens van *Weselini* deelde.

— Door het *Journal de Smyrne* worden nadere berigten uit Alexandrie tot den 20sten Julij medegedeeld, welke de bevestiging houden dat de pest zoowel daar als te Damiate wederom uitgebroken was. Een treurig tafereel wordt voorts in deze berigten opgehangen van den ongelukkigen toestand waarin Egijpte onder het beheer van den heersch- en hebzuchtigen onderkoning, vooral thans, nu het land buitendien zoozeer door den gessel der pest geslagen is, verkeert. Men was er zeer bedacht voor het toenemen der ziekte tegen het najaar, en den aanstaanden winter, schoon er van regerings-wege gezondheidsmaatregelen bevolen waren, strekken deze, zonder eenig wezenlijk nut door de achteloosheid der beambten aan te brengen, slechts tot het middel van geldafpersing, waarvan ten voorbeelde strekken kon, dat de schepen van andere landen, te Alexandrie aankomende, alhoewel daar zelve de pest heerschte, toch verpligt waren eene twintigdaagsche quaranteine te houden. *Mehemed*-Ali scheen geheel ongevoelig voor de rampen die Egijpte teisterden; in weerwil van den staat van uitputting en ontvolking des lands, door afpersingen, conscriptie en pest te weeggebragt, had hij eene nieuwe ligting van 50,000 man kunnen uitschrijven; zoo men slechts het twee derde deel daarvan bijeen kon brengen, zouden wel reeds alle dorpen van jonge manschap geheel ontvolkt zijn. Volgens de jongste berigten van het Egijptisch leger uit Hedschas ontvangen, waarheen de regering onlangs in aller ijl een deel der uit Syrien gekomen troepen ter versterking gezonden had, had hetzelve een nieuw verlies geleden. De Egijptenaren waren nog slechts van Mokka en eenige dorpen meester. Alle hunne pogingen om verder door te dringen, zagen zij door de lands-gesteldheid en den krijgshaftigen geest der Arabieren van Yemen mislukken. Deze ongelukkige krijg had reeds onmetelijke opofferingen van menschen en geld gekost, en men begon over dezelfs verderen loop ernstig verontrust te worden. *Mehemed*-Ali had Kairo verlaten en werd te Alexandrie verwacht; hij had *Soliman*-Pacha naar Beirut, in Syrien, afgezonden, om zoo het hoogste kennis te nemen van de klagten door verscheidene consuls over ondergane beleedigingen gedaan, en voor welke de Europesche kabinetten tot heden te vergeefs genoegdoening hadden verlangd. De verkoop van den boomwol dezes jaars was genoegzaam ten einde geloopen; *Mehemed*-Ali had met voordacht door zijne agenten doen verspreiden, dat de oogst buitengewoon gunstig uitgevallen was, om daardoor vele kooplieden en geld naar Egijpte te lokken. De openbare verkoop van de rijst moest thans te Alexandrie plaats hebben. De voornaamste kooplieden hadden onlangs den Pacha verzocht ten minste dit product van het monopolie uit te sluiten, en dit eenig overgebleven artikel, gelijk vroeger, voor den handel vrij te laten, doch het was hun afgeslagen.

De berigten uit Sijrien van het begin van augustus, door hetzelfde blad medegedeeld, luiden niet veel gunstiger. *Ibrahim*-pacha bevond zich te Adana; de conscriptie werd op zijn bevel door geheel Sijrien ten strengste uitgevoerd. De Turken verbergen zich of weken uit, om aan de wetten zich te onttrekken. De handel leed voorbeeldeloos; de beurs van Damascus en Aleppo was gesloten en zelfs de terugkeer der karavanen van Mekka, had in beide plaatsen weinig verlevendiging kunnen aanbrengen. De bergbewoners van Atakia, die in 't verleden jaar een opstand hebben beproefd, waren geheel bedorven; meer dan 3000 hunner waren op last van *Ibrahim* naar Gaza, aan de Egijptische grenzen vervoerd; de oogst moest hier en daar te velde blijven staan, ten gevolge het gebrek aan handen; de douanen waren tot een zeer geringe prijs verpacht, en de pachters gaven zich aan allerlei knevelarijen over, om de verpachte som te kunnen ophrengen.

— De Wapen-beurs van heden 2sten September genoteerd: Metall. 102¼; 5 p.Ct. 90½; Bankactien 1584.

ENGELAND.

LONDEN, den 23sten September.

O'Connell heeft den 17den dezer zijne intrede te Edinburgh gedaan. Door duizenden ingezetenen werd hij als in triumf ontvangen, en des middags tot een gastmaal genoodigd, waaraan niet minder dan 1400 personen deel namen. Hij heeft te dier gelegenheid, en twee dagen later, toen hem eene zilveren vaas ten geschenke werd aangeboden, andermaal, in 't openbaar gesproken en hevig tegen het Hoogerhuis en de behoudende partij uitgevaren;

besluitende met den wensch, dat geheel Schotland zijne poging om de aristocratie te vernietigen, ondersteunen mogt.

— De berigten die men alhier uit Bilbao heeft ontvangen, bevestigen, dat de troepen der koningin den 11den eene nederlaag hebben geleden. Het verlies zou echter zoo aanmerkelijk niet geweest zijn als in de Fransche dagbladen wordt opgegeven; inzonderheid zouden de Engelsche vrijwilligers slechts een gering getal dooden en gekwetsten hebben achtergelaten.

— Volgens de jongste berigten uit New-York, van den 1sten dezer, bestaat er nog eene sterke spanning in Noord-Amerika, ter zake van de afschaffing der slavernij. In Charlestown is, niet zonder goedkeuring van aanzienlijke lieden, het huis opengebroken van een' der voorstanders van de afschaffing. De ingezetenen van New-York hebben eene vergadering, met den lord-maire aan het hoofd gehouden en besluiten genomen, waarin zij den slavenstand in sterke bewoordingen afkeurden, doch te gelijk de overdreven woelingen van de voorstanders der afschaffing wraakten. In Philadelphia is hetzelfde geschied. De Staat van Virginia was willens, drie ijverige voorstanders van die afschaffing, welke naar New-York gevlogt waren, op te eischen, ten einde dezelve naar de wet te straffen, doch, daar men vreesde, dat aan die opeisching niet zou voldaan worden, is ten slotte het voorstel aangenomen, om de drie bedoelde personen vogelvrij te verklaren, onder belofte van belooning voor degenen, die dezelve uitleverden. Deze aanmoediging tot moord had wel eenige afkeuring verwekt, doch was niettemin doorgegaan.

— Gisteren stonden de 3 pct. gecons. 91⅜ à ¼; Ned. de 2½ pct. 54⅜ à ½; ditto 5 pct. 102¾ à 103; Spanje 43¾ à 44; ditto (1834), 41 à ½; Portugal 87¼; ditto nieuwe 88⅜ à ¾.

AANTEEKENINGEN.

De grondwet van den staat is eene versterkte stad gelijk, achter welker muren de vrijheid der burgeren zich veilig acht, wanneer dezelve bedreigd wordt. Die stad wel te versterken, door ze naar haren aard en ligging in behoorlijken staat van verdediging te stellen, haar daarin te bewaren en te bewaken is de pligt van elk echt vaderlandsch bestuur, en van elken burger dien toestand te helpen daarstellen en te schragen. Ongelukkig is het land, waar doel en middelen daartoe niet dezelfde zijn bij Regeerders en geregeerden, en alwaar, door eene onbehoorlijke verdediging, of door gebrek aan goeden wil, of door aanwending van verkeerde maatregelen en middelen, de in het gesteld vertrouwen zich te leur gesteld vindende Vrijheid last lijdt.

De wijze waarop geoordeeld wordt, wat eigenlijk Vrijheid is, en waaraan men dezelve kennen kan, is zeer verschillend; zij verandert van voorkomen, bij verwisseling van standpunt; en het gezigtspunt, waarboven de gebeurtenissen worden, bepaalt hare eigenschappen en hare grenspalen. Zóó wordt de propaganda der omwentelings-leerbegrippen eene teerts van weldadige verlichting voor de nog in den duisteren nacht der dwalingen rondwarrende volken, zóó lang eene magtige hand hare woelingen bedwingt; doch zij wordt strafbaar van het oogenblik, dat misnoegden, die niet gedeeld hebben in de voordeelen van eene vroeger bewerkte omverwerping van het bestaande, daarvan gebruik willen maken, om ook voor zich eenig beduidend voordeel te bekomen. De uitnoodiging des Franschen gezants aan eenen staat van het Zuidelijk Europa, en van het Bestuur zelf aan het aangrenzende Belgie in het Noorden, om maatregelen te nemen, opdat men niet meer ter sprake brenge de wettigheid van den Julitroon, en de discussien over den opstand zelven, zullen overtuigend doen zien, dat er tusschen de denkwijze van 1830 en die van 1835 een hemelsbreed verschil plaats grijpt, waarvan de oplossing slechts gevonden kan worden in het belang der op den voetstoel gezonden personen.

De diatribe van Daniel O'Connell aan den Heer van Welderen, zal waarschijnlijk bij allen die nadenken, minderen invloed uitoefenen, dan de schrijver zich waarschijnlijk heeft voorgesteld. De uitgaande onbeschoftheid, de schandelijke verguizing van verdienstelijke gunstig bekende staatslieden en de doellooze miskenning zijner verdiensten zullen juist daarom geen doel treffen, omdat zij zonder gematigdheid en zonder oordeel zijn aangewend. *Quod nimis probat, nihil probat*, zal wel in deze bevestigd worden, want het is onmenschelijk, vooral als men de geopenbaarde bedoelingen van den beroemden volksleider niet uit het oog verliest. Dat schetsschrift, de kunstelooze verklaring van eenen pligtvol doordrongen burgers omtrent de dikwijls bekend gewordene details der geldheffing ten behoeve van den briefschrijver, of liever schetsschrijfsteller, herinneren onwillekeurig aan de van 1828-1830 aangewende pogingen en middelen, in het oude Zeeland tot het heffen van den oproerstandert in België. Trouwens, dit kan nu niet meer bevreemden, daar toch die onregtvaardige opstand zoo goed onthaal gevonden heeft bij het Engelsch bewind zelve. Misschien wordt Daniel O'Connell voor Engeland eenmaal een de Potter, wien de Voorzienigheid eindelijk weêr aan deszelfs vroegere staatkundige onbeduidendheid terug geeft, na daarvan een werktuig van strafoefening in hare hand gemaakt te hebben, wegens de door Engeland aan ons Vaderland sedert 1830 gepleegde onregtvaardigheden en geweldenarijen.

De jaloersheid der Engelschen en Franschen wegens de begunstiging van Rusland door de Verhevene Porte, vooral wegens de vrije doorvaart van den Bosporus en de Dardanellen, heeft tot allerlei kunstgrepen aanleiding gegeven, wier ongelukkigen uitslag men te vergeefs getracht heeft te bemantelen. — Dat de Grieksche gezant zich bij de onhensche behandeling der Verhevene Porte eerder tot de Engelsche en Fransche gezanten, dan tot den Russischen heeft gewend, zal mogelijk minder reden van verwondering baren, als men indachtig is, dat de gelegenheid van Griekenland belang moet doen stellen in de denkwijze der magtige beschermsters der Ionische eilanden, wier vloot, in gemeenschap met die der Franschen, eenen beduidenden invloed uitoefent in de Middellandsche zee; en dat het te gelijk hoogstwaarschijnlijk is, dat Engelands en Frankrijks gezanten de gunstige kansrekening niet hebben over 't hoofd gezien, om in de opname van Griekenland in hunne hooge bescherming zich een middel te verschaffen, 't welk, in de gevolgen, aan hunne vooruitziende staatkundige plannen een beduidend steunpunt of middel van bevordering zal kunnen worden.

Berigten uit het gebied van Kunsten en Nijverheid.

(*Vervolg der Octrooijen; zie N°. 227*).

Voor Schotland verleende octrooijen, aan:

S. Seaward, voor verbeteringen aan stoomketels. 23 Januarij.

W. Wright, voor eene verbeterde manier om hoeden te vervaardigen. 30 Januarij.

J. Ferguson, voor eene verbinding van operatien, waardoor zekere fabricaten eene nieuwe soort van glans verkrijgen. 2 Februarij.

H. Crosley, voor een' verbeterden toestel tot het uitdampen van vochten.

J. Hudson, voor machinerien en apparaten, welke bij het drukken van zijden, wollen en katoenen weefsels, ook van papier met houten vormen aanwendbaar zijn. 6 Februarij.

P. Fairbairn, voor eene verbeterde methode tot toebereiding van hennep, vlas en andere draadstoffen voor het spinnen. 6 Februarij.

A. Shanks, Jun. voor verbeteringen aan de machines tot het toebereiden van hennep en andere draadstoffen. 10 Februarij.

J. Kay, voor eene hekelmachine van nieuwe inrigting. 12 Februarij.

J. Jones en T. Mellowden, voor verbeteringen aan weefgetouwen, hetzij die met de hand of door mechanische bewerkingen in beweging gebragt worden. 5 Maart.

W. Aitken, voor verbeteringen in de inrigting van wagens, hetzij die door dierlijke of andere krachten in beweging gebragt worden. 10 Maart.

T. Alcock, voor verbeteringen in het weven van bobbinetkanten. 10 Maart.

W. Hale, voor verbeteringen aan stoomketels voor stoommachines. 16 Maart.

D. Dyer, voor eene methode om hennep en andere draadstoffen met machines te prepareren, om ze vervolgens tot garen te spinnen. 16 Maart.

W. Hale, voor verbeteringen aan windmolens, en ook tot andere doeleinden bruikbaar. 23 Maart.

P. A. Charbaudouge, voor een werktuig of een toestel tot het daarstellen van bewegkracht, die bij eene zelfwerkende bewegkracht (in het Fransch *volant moteur perpétuel*) noemt. Door een buitenlander medegedeeld. 23 Maart.

K. von Brandt, voor verbeteringen aan de machines tot het spinnen en tweernen van katoen, vlas, zijde en andere draadstoffen. 25 Maart.

R. J. Barlow, voor verbeteringen aan vederen voor koetsen en tot andere doeleinden. 27 Maart.

J. Sylvester, voor verbeteringen aan de toestellen, waardoor aan lichtvormige, vloeibare en vaste ligchamen hitte wordt medegedeeld. 27 Maart.

H. W. Nunn, G. Mowbray en R. Allsopp, voor verbeteringen in de fabricatie van zekere soorten van gebloemde kanten. 27 Maart.

S. Draper, voor een verbeterd werktuig tot het vervaardigen van gebloemde bobbinetkanten. 31 Maart.

W. Newton, voor verbeteringen in het toebereiden van inheemsche vezelachtige planten, die in plaats van vlas of hennep gebezigd kunnen worden. Door een' buitenlander medegedeeld. 3 April.

J. Hoyler, voor verbeteringen in het snijden van gelede bollen van steenen. 6 April.

J. Day, voor verbeteringen in de inrigting van ijzeren spoorwegen. 10 April.

J. Stevenson, voor eene methode om hout met verbeterde werktuigen te snijden. 16 April.

J. Somerville, voor zekere verbeteringen in de inrigting van geweren of musketten en andere vuurwapenen dezer soort. 21 April.

Wz. Bruce, voor verbeterde toestellen tot bereiding van scheepsbeschuiten. Door een' buitenlander medegedeeld. 22 April.

W. Morgan, voor zekere verbeteringen aan stoomwerktuigen. 1 Mei.

J. Aldous, voor verbeteringen aan stoomwerktuigen.

J. Slater, voor verbeteringen aan de toestellen tot het bleeken van linnen en katoen. 18 Mei.

A. Dumoulin, voor verbeteringen aan gasmeters. 18 Mei.

M. Poole, voor zekere verbeteringen aan breukbanden. Door een' huitelander medegedeeld. 18 Mei.

R. Wharton, voor verbeteringen aan de raderen der stoomwagens en in het mechanismus, waardoor zij in beweging gebragt worden. 18 Mei.

J. Buchanan, voor verbeteringen aan cilinderdrukwerktuigen tot het dunken van katoenen en andere fabricaten. 18 Mei

W. S. Potter, voor eene verbeterde manier om stoffen waterdigt te maken. Door een buitenlander medegedeeld. 18 Mei.

J. Boyrle, voor eene verbetering aan de toestellen om booten of andere vaartuigen te bewegen of te boegseren. 18 Mei.

T. Humphrys, voor verbeteringen aan stoommachines, bijzonder zulke, welke voor stoombooten bestemd zijn. 19 Mei.

S. Slocum, voor verbeteringen aan de werktuigen tot het fabriceren van spijkers. 29 Mei.

J. T. Beale, voor eene lamp tot het branden van stoffen, welke tot nu toe niet in lampen gebruikt werden. 5 Junij.

W. Crofts, voor verbeteringen aan de machines tot het fabriceren van gebloemde behangselkamten. 10 Junij.

C. Shaphaelt, voor eene verbetering in het fabriceren van hamerbaar ijzer. 10 Junij.

In de Duitsche dagbladen vindt men het volgend berigt aangaande een nieuw uitgevonden toestel om diepe rivieren en wateren over te komen:

De Heer Löwentritt uit Pesth heeft een nieuw toestel uitgevonden, dat groot nut belooft en derhalve de opmerkzaamheid van het publiek wel waardig is. Hij heeft dit toestel tot dus verre geheim gehouden, ofschoon er meegtols dat hij beigeen daarmede te doen is spoedig aan het gansche publiek zal komen. Het zal intusschen niet onbelangrijk zijn, voorloopig berigt te ontvangen van eene proeve, die de uitvinder in den morgen van den 14den dezer met zijn toestel voor het Beheemsche gesticht bij Treptow gegeven heeft.

De Heer Löwentritt stond overeind in het water, ongeveer tot aan zijn middel, zoodat, naar men berekent, 9 duim tusschen zijne ellebogen en den waterspiegel overbleven. Zijne bewegingen waren vrij, zonder wankelen, hij kon zich gemakkelijk naar alle kanten draaijen, zich wenden en voortgaan, zonder daartoe de handen te gebruiken; met deze kon hij tamelijk zware lasten hanteren, zonder dat een aanmerkelijk dieper inzinken of wankelen van het overeindstaande ligchaam te bespeuren was, zoodat ontwijfelbaar het toestel alle bewegingen en verrigtingen van het ligchaam toelaat, waarbij nog moet opgemerkt worden, dat een lange zware lakenmantel over het gansche lijf van den Heer Löwentritt hing, en hem door het water inzuigen nog bezwaarde, hetwelk wegvalt, zoodra het toestel onbedekt gebruikt wordt.

Nadat de Heer Löwentritt hierdoor de deugdelijkheid van zijne nieuwe machine bewezen had, ging hij door de Spree, op eene plaats, die ongeveer 700 treden breed is, zonder inspanning en bezwaar. Aldaar stapte hij aan den anderen oever aan land en ging terstond langs denzelven, zonder andere hinderenissen te ondervinden, dan die hem de zware tot aan de enkels reikende mantel in den weg legde.

Daar nu dit toestel, dat zoo wel aan de krijgskunde als aan de nijverheid in onderscheiden opzigten zal kunnen dienstbaar worden, en naar de verklaring van den uitvinder niet zwaar en ook niet kostbaar is, verdient het wel, dat men er de opmerkzaamheid op vestigt.

De Heer Löwentritt, die overigens reeds met zijn toestel over de Donau, Weichsel en de Oder is gegaan, heeft hier 1½ uur in het water, bij eene temperatuur van 9°, doorgebragt, zonder dat zijn ligchaam in het minste nat, koud of vermoeid was geworden.

G. Baxters *kleurdruk.* — De heer G. Baxter, houtsnijder in Goswell-Road, Ringe's Square, heeft, zoo als Dr. Thomson in zijne *Records of General Science* schrijft, eenen zoo welgelukten kleurdruk met hout uitgevonden; dat alle in de drukkunst belanghebbenden, en bijzonder ook de natuuronderzoekers daarop verdienen opmerkzaam gemaakt te worden. De doctor verzekert, dat hij eene teekening van Howards modificatien der wolken had voor zich liggen, waaruit de voortreffelijkheid der nieuwe methode boven de gewone colloreer-methode ten allerduidelijkste blijkt.

Beurs-prijs der Effecten, te Amsterdam.

DONDERDAG, den 24sten September.

	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers 4 uur.		pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers 4 uur.
NEDERLAND.	pCt.							
Werk. Schuld	2½	54 7/16	54 5/16	54 2/16	Dito 18de ...	5	104½		
dito dito	5	101⅝			Cert. dito 18de	2½ 5	97⅛	98	
Uitgestel. dito.					Obl. te Lond.	5			
Kasbill. dito.		23 15/16	24	24	Cert. te Hamb.	5			
Amort. Synd.	4½	94⅝			Ins. in Assig.	6	69	69 5/16	
Dito dito	3	78⅞	79	79	Certific. dito.	6	69⅝		
Schatkistbill.	4				Polen. A. L.	8	300		
Hand. Maats.	4½	111½	111⅜	111⅜	Aand. L.	8	600	149	149⅜
Nieuwe Dito.	4½	101⅞			PRUISSEN.				
FRANKRIJK.					Dito dito	R. 50		104½	
Ins. Grootb.	3				Neg. L.	1830 4			
BERLIJN.					OOSTENRIJK.				
Dito 12 Aug.	3				Aand. L.	f 100			
SPANJE.					Dito dito	250 4			
Ren. B. E. Amst.	5	32½	33	32 15/16	Metallick	5	99⅛	99⅛	
Dito f 1000.	3	19½	19⅜	19 2/16	Dito L. gen.	5			
Fransche Uitz.		13⅝	14	14	Dito	2½			
Cert. B. Lond.	5	31	31¼	31⅛	Obl. Gondr. C.	5			
Engelsch Uitz.					Dito	4			
PORTUGAL.					Cert Stadik.	2½			
Obl. te Lond.	5				Ween. B. act.	3			
Dito dito	3				N. Ween. Aand.				
NAPELS.					DENEMARKEN.				
Certific. L & B.	5				Leen. te Lond.	3			
Dito Falc. & C.	5	92⅝			BRAZILIEN.				
Leen. Lond. R.	5				Dito Rotsch.	5	86½		
RUSLAND.					Russ. Fs. Aand.				
Obl. Hope 1816	5	104			500 Fs.	f			

*** Getrouwd:

DIRK HARTGERINK

met

ANNA MARGARETHA KRAFT.

Breda, den 23. September, 1835.

*** Heden baviel zeer voorspoedig van een' welgeschapen *ZOON*, Vrouwe ANNETTE CUYPERS, geb. van Velthoven.

Ginneken, den 25. September 1835.

*** Heden baviel voorspoedig door Gods goedheid van eene welgeschapene *DOCHTER*, C. M. MAES, geliefde Echtgenoote van

Leyden,
23 September 1835. J. G. OOSTERGAAN, Pz.

Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene teeken als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** De BURGEMEESTER van STEENBERGEN brengt ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de gewone JAARMARKT of KERMIS aldaar, dit jaar eenen aanvang zal nemen, op ZONDAG den 4den October aanstaande; voorts dat geene dan behoorlijk gepatenteerde Kooplieden en Kramers zullen worden toegelaten, en de Bedelarij volgens de bestaande wetten zal worden gemeerd.

Steenbergen, den 24. September 1835.

De Burgemeester voornoemd,
J. P. VAN STAPELE.

VERKOOPING

VAN EXTRA BESTE GRIENDEN EN RIET.

Woensdag den 30sten September 1835, des middags om 12 ure, zal ten overstaan van den Notaris D. MIDDELKOOP, residerende te Dussen, in percelen, publiek worden verkocht:

1°. 33 bunders 4jarige GRIENDEN op den polder Nieuw Jannesand,
2°. 10 dito, 3jarige ENDEN aldaar.
3°. Het Hoekje 4jarige GRIEND op den polder den Bruinenboeksenwaard onder Kijfhoek; en
4°. Het RIET van de polders Nieuw Jannesand en Bruinenboeksenwaard.

Aanwijzing zal op beide Polders geschieden, daags vóór en op den morgen der Verkooping en zijn informatien te verkrijgen bij den Rentmeester STERLING, te Dordrecht en de Opzieners P. KELLER, op Jannesand en J. VAN BREUGEL, op de Prinsenwaard, onder Almkerk.

DOOR *BROESE & COMP.*, TE BREDA,

zijn de volgende belangrijke Werken uitgegeven en alom verkrijgbaar

TEN DIENSTE DER SCHOLEN:

I. DE DIFFERENTIAAL- EN INTEGRAAL-REKENING, door *S. Dijk, Oz.*, Hoofd-onderwijzer der Wis- en Natuurkundige Weetenschappen, aan het Instituut van wijlen Zijne Excellentie den Admiraal *van Kingsbergen*, te Elburg. Vrij gevolgd naar het Fransch van *Bouchariat*. 1 deel in-8°, van 192 pag. met platen. . . . . *f* 2,40.

II. VERZAMELING VAN VOORSTELLEN, FORMULEN EN VRAAGSTUKKEN, uit de Letterrekening en Stelkunst, van *Meier Hirsch*, uit het Hoogduitsch vertaald door *G. Nieuwkoop*. In één deel kompleet. . . . . *f* 3,20.

III. Mr. G. DORNSEIFFEN, *Handboek der algemeene Geschiedenis*, 5 deelen, in 6 stukken, groot 8°, kompleet in *f* 13,05.

Dit ten dienste van het Hooger Onderwijs en den Latijnsche Scholen geschreven werk wordt ook zeer gunstig afgeleverd, en wel: het 1ste deel (*Oostersche Volken*) à *f* 1,80. 2de deel (*Grieken*) à *f* 2,40. 3de deel (*Romeinen*) à *f* 3,90. 4de deel (*Middeleeuwen*) à *f* 4,80. 5de deel (*Nieuwe Geschiedenis*, à *f* 10,15.

IV. J. BOSSCHA, *Griekse Themata*, 4 Klassen, 3 Stukken in 8° *f* 3,70, of afzonderlijk: 1ste klasse *f* 1,10. 2de en 3de klasse *f* 1,40. 4de klasse *f* 1,20.

V. VERZAMELING VAN UITGEWERKTE VOORSTELLEN EN OPGELOSTE VRAAGSTUKKEN, betreffende de Stel- en Werktuigkunst, ten dienste van Zelfoefenaars. 1ste deel in-8°, groot 256 pag. Voor den gewonen prijs van . . . . . *f* 1,—

VI. EERSTE EN TWEEDE VERZAMELING VAN UITGEWERKTE VOORSTELLEN EN OPGELOSTE VRAAGSTUKKEN, betreffende de *Reekenkunst*, ten dienste der Zelfoefenaars, in-8°, groot 256 pag. Ieder voor den gewonen prijs van . . . . . *f* 0,80.

VII. PRAKTISCH REKENBOEK, bevattende: Voorstellen over de Boekhouding, benevens de ongenummerde Getallen, door H. K. Derde stukje. Eerste en Tweede stukje . . . . . à 25 Cents.

VIII. AANTEEKENINGEN OP DE VOORSTELLEN, voorkomende in het tweede stukje van het Praktisch Rekenboek, door *F. H. B. de Pauw*. Prijs 5 Cents.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.